Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

DOL FIJN Peuterspeelzalen Kiekeboe

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 5 maart 2019

Samenvatting

Kinderopvangorganisatie: DOL FIJN

LRK-nummer: 117412946

Totaal aantal doelgroeppeuters: 3

De inspectie heeft op 13 december een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Kiekeboe. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin het kinderdagverblijf is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Barneveld een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?
Er heerst een gezellige sfeer in de groep en de ruimte ziet er verzorgd uit. De pedagogisch medewerkers zijn respectvol naar de peuters. Als een peuter meer zorg nodig lijkt te hebben dan de pedagogisch medewerkers kunnen bieden dan is er de mogelijkheid om dat met andere professionals te bespreken. Zo zorgen ze er samen voor dat de ouders en de peuter goede hulp krijgen.

Wat kan beter?
De pedagogisch medewerkers kunnen nog beter nadenken over hoe ze de peuters het beste kunnen helpen bij het spelen en leren. Dat houdt bijvoorbeeld in dat ze ook de ontwikkeling van de peuters beter in beeld gaan brengen. Dat lukt als zij ook weten wat ze willen bereiken met de peuters. Belangrijk is, dat de ouders daarbij betrokken worden. Dat is soms best ingewikkeld, omdat sommige ouders de taal niet spreken of niet weten dat ze erg veel kunnen betekenen voor de ontwikkeling van hun kind. Het is wenselijk dat de ouders beter en meer geïnformeerd over hoe hun peuter speelt en leert op de groep en hoe de ouders daar thuis verder mee kunnen gaan. Dat helpt de peuters straks om goed voorbereid naar de basisschool te gaan.

Vervolg
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek 4

2. Hoofdconclusie en vervolg 6

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie 7

4. Reactie van de houder 11

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang Kiekeboe.

Werkwijze
Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en met de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de

reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter
V Voldoende
G Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderingen weer per standaard op peuteropvang Kiekeboe.

Conclusie
De kwaliteit van de voorschoolse educatie kan nog verder verbeteren. De pedagogisch medewerkers hebben meer ondersteuning en scholing nodig in het omgaan met peuters met een achterstand. Ook is het belangrijk dat zij alle tijd die ze met de peuters hebben benutten door hen doelgericht te begeleiden in spelen en leren. Dat kan verbeteren als zij de ontwikkeling van de peuters beter volgen. Ook is het belangrijk dat zij de ouders actief benaderen en uitdagen om ook bij te dragen aan de ontwikkeling van hun kind.

Context
Peuteropvang DOL FIJN Kiekeboe is gehuisvest in een deel van een basisschool in Voorthuizen. Niet alle peuters stromen door naar deze basisschool. Twee pedagogisch medewerkers begeleiden de peuters. Zij hebben, nadat zij gedurende langere tijd in de kinderopvang hebben gewerkt een opleiding voor vve gevolgd. Hun ontwikkeling op dit vlak is echter nog niet klaar, zoals een van hen dit verwoordt. Tijdens het onderzoek zijn er 7 peuters aanwezig, twee van hen zijn doelgroeppeuter. De locatie valt sinds kort onder een nieuwe locatiemanager.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD
De GGD-toezichthouder heeft op 28 augustus 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen meer vertoonden.

3 . Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang DOL FIJN Kiekeboe.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling	●		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP4 (Extra) ondersteuning		●	
OP6 Samenwerking	●		

Het aanbod nog passender maken voor de peuters
Het aanbod van de peuteropvang is gebaseerd op een vve-programma en gericht op de ontwikkeling van taal, rekenen, motoriek en het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de peuters. De pedagogisch medewerksters stellen het aanbod in een jaarplan met thema's op. Hoewel dit onderdeel voldoende is blijft er ruimte voor verbetering. De medewerkers kunnen het aanbod veel meer baseren op de ontwikkelingsbehoefte van de peuters. Dat betekent nog bewuster dan nu het geval is kijken naar wat de peuter al kan en wat nog niet en daarbij aansluiten.
De inrichting van de groepsruimte is ondersteunend voor het thema en de pedagogisch medewerkers hebben goed nagedacht over hoe ze met de verschillende 'hoeken' de ruimte zo goed mogelijk benutten. Dat biedt een mooie basis voor het spelen en leren.

De peuters zijn onvoldoende in beeld en of begeleiding kan planmatiger
Hoewel peuteropvang Kiekeboe over een instrument beschikt om de ontwikkeling te volgen zijn de pedagogisch medewerkers niet voldoende geschoold om daar goed mee te werken. Dat is wel een voorwaarde om de peuters goed in beeld te brengen en het aanbod en de aanpak meer te richten op de behoefte van het kind. Dat is echt noodzakelijk om te voorkomen dat er kinderen met onvoldoende bagage doorstromen naar de kleutergroepen en later naar groep 3.

Er is sprake van een doordachte omgeving, waarin het educatief handelen nog uitgebreid kan worden
De pedagogisch medewerkers zijn er voor de peuters, gaan respectvol en lief met hen om. Dat zijn positieve punten, waarnaast we ook nog

veel verbeterkansen zien. Een van de verbeterkansen is om de einddoelen van het vve programma meer te koppelen aan de themaplanning en de bijbehorende activiteiten. Door aan te geven in de themaplanning met welke peuter je werkt aan welke doelen bij de verschillende activiteiten en dat ook uit te voeren kan het effect van alle inspanningen vastgesteld worden. Er is ook nog ruimte om de peuters te stimuleren meer taal te gebruiken. Een mooi voorbeeld hebben we gezien bij het herhaald zingen van hetzelfde lied. Het kan ook door zelf mee te spelen of het spel met een gebeurtenis of de komst van bijvoorbeeld een nieuw persoon of dier te verrijken. Ook zou het goed zijn als de samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers verder benut wordt. Tijdens het eet- en drinkmoment is slechts één van de twee in interactie met de peuters. Wellicht is het mogelijk om dat moment meer educatieve waarde te geven?

Heldere lijn in de samenwerking rond zorgpeuters
Als er peuters zijn die extra zorg en begeleiding nodig hebben handelen de pedagogisch medewerkers volgens de zorgstructuur die in Barneveld is afgesproken. Preventief is een verpleegkundige van het Centrum voor Jeugd en Gezondheid regelmatig aanwezig op de groep tijdens de inloop of het ophalen. Voor ouders biedt dit een laagdrempelige mogelijkheid tot contact rond opvoedingsvragen. Wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling van een peuter kan een beroep gedaan worden op een coach en eventueel een orthopedagoog. Peuters worden zo nodig geplaatst in een observatiegroep. De zorgcoördinator van de houder is betrokken wanneer de sociale veiligheid in de thuissituatie in het geding is.
Wat nog aandacht mag krijgen is in hoeverre de pedagogisch medewerkers signalen die zij bij de peuters of de ouders oppikken ook daadwerkelijk aankaarten bij de coach-on-the-job, de locatiemanager dan wel bij een van de hier genoemde instanties.

Het betrekken van de ouders is essentieel
Ook de samenwerking waarderen we als 'kan beter'. Het betrekken van ouders kan een positieve bijdrage leveren aan het effect van voorschoolse educatie. Er zijn contacten met de ouders bij het halen en brengen en ouders en kind kunnen dan ook samen spelen. Hier is een actieve en sturende rol van de medewerkers absoluut nodig. Het meenemen van boekjes voor thuis wordt door sommige ouders uit de weg gegaan. Blijvende stimulans op een plezierige manier en gericht op het effect op hun peuter is nodig. Ook is het in dit opzicht van belang dat er in de peuterperiode bewust gesprekken over de ontwikkeling van de kinderen plaatvinden. Net zoals ouders wennen aan het informele breng-en-haal contact doen ze dat ook aan het formelere ontwikkelings contact. Wat helpt - en dat doet peuteropvang Kiekeboe dan ook - is bij elk thema de woorden en de liedjes bekend maken aan de ouders. Dat stimuleert en geeft ouders inzicht in hun belangrijke opvoedkundige taak.

Naar alle vroegscholen vindt een warme overdracht plaats
Een punt van samenwerking dat de DOL FIJN peuteropvang locaties van belang vinden is de warme overdracht van kindgegevens als de peuter naar de basisschool gaat. Dat geldt ook voor Kiekeboe.

3.2. Resultaten voorschool

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

Zicht op de ontwikkelingsresultaten
De voorschool heeft nog niet in beeld in hoeverre de peuters de doelen hebben behaald en ontwikkelachterstand hebben ingehaald. Ze weet dus ook niet wat het effect is van alle inspanningen. Op dit punt is ontwikkeling nodig.
De voorschool verantwoordt zich net als de andere locaties van DOL FIJN wel over de resultaatafspraken aan de gemeente.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De kwaliteitszorg is door de houder georganiseerd
DOL FIJN, de houder van Kiekeboe heeft een stelsel voor kwaliteitszorg ingericht. Voor alle medewerkers zijn de afgesproken werkwijzen en ondersteunende documenten en hulpmiddelen toegankelijk. Daarin zijn ook kwaliteitseisen beschreven. De werkwijze van houder DOL FIJN wordt voor locatie Kiekeboe nog verder toegespitst in het pedagogisch werkplan, met specifieke doelen. Het is de bedoeling dat naar aanleiding van observaties op de groepen en in frequent werkoverleg evaluatie van de kwaliteit plaats vindt. Dat is nog groeiende, gezien de recente wisseling van de locatie manager.
De eveneens nieuw benoemde pedagogische coach bij DOL FIJN heeft de opdracht een instrument te ontwikkelen waar mee de

(pedagogisch-educatieve kwaliteit van de locatie kan worden vastgesteld. Het verantwoordingsinstrument naar de gemeente: Resultaatafspraken biedt op dit punt ook een basis

Gericht op ontwikkeling van bekwaamheid
De houder maakt het mogelijk dat de pedagogisch medewerkers hun bekwaamheid ontwikkelen en bijhouden. Na de verplichte scholing in het vve programma voor de vaste medewerkers is er jaarlijks een opfrisbijeenkomst.
Eerder in dit rapport is opgemerkt dat het voor de beroepskrachten op deze locatie noodzakelijk is om zich uitgebreider te kunnen scholen op vve. Dan kunnen zij ook tot een heldere taakverdeling komen, waarin ieders sterke punten benut worden. Dat kan de kwaliteit van de locatie ten goede komen.

Voldoende verantwoording
De locatie verantwoordt zich via de houder volgens de afspraken aan de gemeente. De verantwoording betreft zowel gegevens over het aantal doelgroeppeuters als over de resultaten die locatie met de peuters behaalt. Over de verantwoording vindt jaarlijks een gesprek met de gemeente plaats.
De locatie zorgt via de houder voor betrokkenheid van de ouders bij de ontwikkeling van beleid en rapportage over evaluaties. Dit gebeurt via de oudercommissie. De houder geeft aan dat het lastig is leden van de oudercommissie te vinden - dat geldt ook voor Kiekeboe - en dat niet alle locaties erin vertegenwoordigd zijn. Door een alternatieve ouderraadpleging (per mail sturen van agenda en verslagen) worden alle ouders in de gelegenheid gesteld van zich te laten horen.

4 . Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Allereerst willen we de inspecteur bedanken voor de uitvoering van het onderzoek en de rapportages betreffende peuteropvang Kiekeboe.
Het geeft ons een mooi aanvullend beeld van de huidige situatie.

Locatie Kiekeboe gaat zich komend jaar meer richten op het stellen van heldere doelen (OGW) om zo de ontwikkeling van kinderen beter in beeld te krijgen, te volgen en vooruitgang te boeken.
Zij gaan dit doen door middel van het opstellen van groepsplannen en individuele plannen. De beleidsmedewerker en coach pedagogiek zal medewerkers hierbij actief ondersteunen en begeleiden.

Om de ouderparticipatie te vergroten zal er de meer aandacht uitgaan naar het aanbieden van materialen waarmee ouders ook thuis met hun kind aan de slag kunnen zoals leesboeken en spelletjes.
De ouders zullen door middel van nieuwsbrieven en het meedraaien op locatie worden gestimuleerd om thuis te oefenen.
De medewerkers gaan meer investeren in het opbouwen van een relatie met de ouders waardoor er ook een betere basis ontstaat voor het delen van zorgvragen en het bespreekbaar maken van signaleringen.
Dit gaan zij bijvoorbeeld doen door op alle momenten in gesprek te blijven met de ouders, ze een warm welkom gevoel te geven op de locatie en tijdens de breng- en haalmomenten de ouders nog meer de gelegenheid te bieden om te vertellen hoe het gaat.

Ouders worden na elk toets moment van hun kind uitgenodigd voor een oudergesprek waarin we de uitkomsten bespreken en afstemmen hoe we samen kunnen werken om de ontwikkeling van hun kind te ondersteunen.

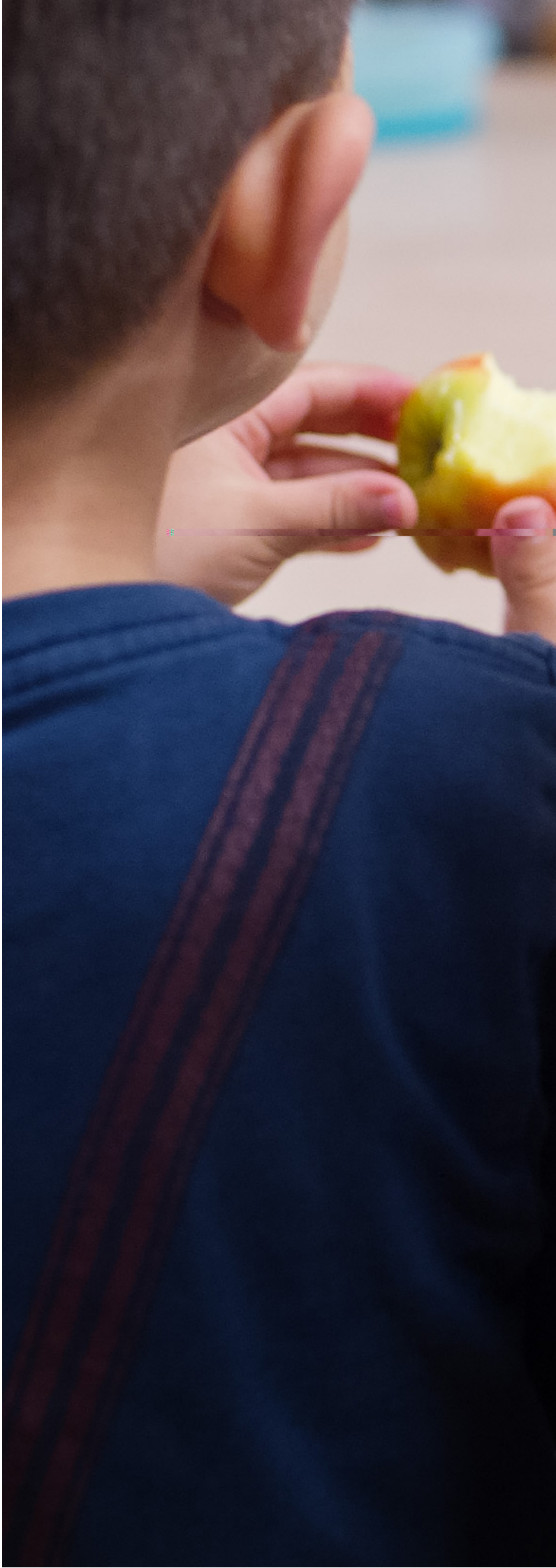

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060